

ሬፓርታጅ መዓልቲ ጀበርቲ 2015

ዓመት መጻት፡ ብዙሓት ደቂ ብሄረ ጀበርቲ ካብ ዝተፈላለዩ ኩርነዓት ዓለም ኣብ መንቸንግላትባኽ (ጀርመን) ተራኪቦም ንዘሕልፉዎን መዓልታት ብህንጡይነት ኢዮም ዝጽቡዮ። ተራኪቦም ጉዳያቶም ዝመኻኸሩሉን ኣዝዮም ኣገድሱቲ ኣርእስታት ብምልዓልዎን ዝዝትዮሉን ወርቃዊ ኣጋጣሚ መራኸቢት ቦታ ብምዃን ዘይሕከኽ ታሪኻዊ ጦብላሕታ ትገድፍ ኣላ። እዚ ዓመት-ዓመት ዝውደብ ኣጋጣሚ፡ መርኣይ ናይ መንነትካን ክብርታት ሕ/ሰብካን ንምዕቃብ ዝግበር ሓያል ኤርትራዊ ተበጉሶ ኢዩ። መንነት ሓያል ኢዩ። ጉዳሳት ደቂ ብሄረ-ጀበርቲ ብዛዕባ ዲናውን ባህላውን ክብርታቶም፡ ብሄራውን ሃገራውን መንነታቶም፡ ከምኡውን ማሕበራውን ቁጠባውን ሕቶታት ንምዝታይ ኣብ መንቸንግላትባኽ ዝገብርዎ ርክብ ብኣውዳድብኡን ትሕዝትኡን እናዓበዩ ከምዝኸይዱ ብምግባር ብሓያል ኒሕ ተበጊሶም ኣለው።

መዓልቲ ጀበርቲ ብተኸታታሊ ኣብ መንቸንግላትባኽ (ጀርመን) ንሓምሻይ ግዚኡ ኢዩ ዝካየድ ዘሎ። ኣብ ናይ ሎሚ ዓመት መዓልቲ ጀበርቲ 2015፡ ካብ ዝተፈላለዩ ኩርነዓት ዓለም(12 ሃገራት)ዝመጹ ደቂ ብሄረ ጀበርቲ ኩነታት ንጥፈታቶም ንምግምጋምን ዝተፈላለዩ ኣርእስታት ብምልዓልን ንምዝታይን ተራኪቦም ቀንዮም። ኣብዚ ካብ 02 ክሳብ 05 ኣፕሪል 2015 ዝተኻየደ ናይ ምትእኽኻብ ኣጋጣሚ፡ ሕቶታት ብሄራውን ማሕበረ-ባህላውን ቁጠባውን ኩነታት ብምልዓል ዘትዮም። ኣስዒብና እምበኣር፡ ገለ ካብ ትሕዝቶ ናይቲ ኣብተን ኣርባዕተ መዓልታት ዝተኻየደ መደብ ኣሕጽር ኣቢልና ነቐርበልኩም።

ሐሙስ ዕለት 02 እታ ናይ መጀመርታ መዓልቲ ዝነበረት ኮይና፡ ተሳተፍቲ መዓልቲ ጀበርቲ ከካብ መበረሲአም ናብ ሙንቸንግላትባኽ ዝሓተወላ ኢያ፡፡ እዛ መዓልቲ እዚአ ቀዳመይቲ መዓልቲ ስለዝኾነት፡ ኣጋይሽ ምቕባልን ሓድሕድካ ናይ ምልላይን ሓፈሻዊ ዕላላትን ኢዩ ተኻይዱ፡፡ ጅምዓትን ቐዳምን ኣስተምህሮታትን መዘናግዒ መደባትን ኢዩ ተኻይዱ፡፡

ከም ወትሩ ኩሉ መደባት ንሓሙሽቲኡ ናይ ሰላት ወቕታታትን መውዕዛን ከምዝጥዕምን ብማእከልነት ሓውና መንእሰይ ሸኽ ዓብይልአወል መሓመድሲዒድ ብምትሕብባር ምስ ካለአት የሕዋትን እዩ ተኻይዱ፡፡ ስለዝኾነ፡ ንግሆ ሰዓት 05:30 ሰላት ኣልሱብሒ ንምስጋድ ኢሉ ኢዩ ኩሉ ሰብ ዝተሰእ፡፡ ብድሕሪ ነዊሕ ከይጸናሕካ ናይ ቁርሲ ሰዓት የርኩብ ሞ፡ ኣብእ እንከለኻ ከኣ፡ ናብቲ ዝተዳለወ መደባት ይእቶ፡፡

መዓልቲ ጀበርቲ 2015 "ጀበርቲ እንሕበነሉ ብሄርና፡መራኢዩ ዘይምንዛዕ መንነትና" ኣብ ትሕቲ ዝብል ጭርሖ ኢዩ ተኻይዱ፡፡ መራሕ መደብ ከእ መንእሰይ ሓው ሰሚር ዓብይልአወል እዩ ነይሩ፡፡ እቲ መደብ ብሓው ዓብይልአወል መሓመድሲዒድ ናይ ኢፍቲታሕ ቁርኣን ድሕሪ ምቕርኡ እዩ ተጀሚሩ፡፡ ሓው ማሕሙድ መሓመድብርሃን ሰፈር፡ ፈላሚ መዓልቲ ጀበርትን ኣበመንበር ማሕበር ጀበርቲ ኤርትራ ጀርመንን፡ ናይ እንቋዕ ደሓን መጻእኩም መልእኽቲ ኣመሓላለፈ፡፡ ብምቅጻል ሓው ዓብይ ሱላይማን ኣበመንበር ማሕበር ጀበርቲ ኤርትራ ኣብ ሸወደን ብዛዕባ መዓልቲ ጀበርቲ ዝምልከት ሓፈሻኣዊ ኣመዓባብላታትን ብዛዕባ መዳባት መዓልቲ ጀበርቲ 2015 ኣተሓሕዞ መዳባትን ዝምልከት መብርሂ ሂሎ፡፡

ቀጺሉ፡ ነቲ መዓልታት ዝተዳለዉ ኣስተምህሮታት ብመደብ ተሰሪዖም ቀሪቦም፡፡ ካብቲ ትሕዝቶታት ናይቲ ዝቐረበ ኣስተምህሮታት ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ ነይሩ፡፡

ሓው ዘይኑ ዓብይልአወል ዘቐረበ ኣስተምህሮ ኣርእስቲ "Stress" (ወጥር፡ጸቕጢ)ብ power point(ፖወር ፖይንት) መሰርሕ ተጠቁሙ፡ኣብ ኣርባዕተ ማለት 1) ኣካል 2) ኣእምሮ 3) ስሚዒታት 4) ጠባይት ዝህልዎ ኣሰርን ጠንቂን፡ ኣብ ሸምንተ ንኡስ ኣርእስታት ብምምቃል እዩ ኣስተምህሮኡ ብመሳጥን መሃርን ኣገባብ ኣቅርቡዎ፡፡ ኣብ ኣስተምህሮኡ 1) እንታይ እዩ ወጥሪ 2) ወጥሪ ዘስዕቦ ኣብ ኣካልና 3) ምቅላስ ወይ ምህዳም ግብረ መልሲ 4) ኣውንታውን ኣሉታውን ዓይነት ወጥሪ 5) ልሙድ ጠንቂ ውሽጣዊን ግዳማዊን ወጥሪ 6) ምልክታት ሕማም 7) ምስ ወጥሪ ዝተታሓዙ ካልእ ሕማማት 8) ንወጥሪ ንሙቁጽጽጻር ንጥቀመሎም ስልትታት፡፡ ኣብ መጨረሻ ንዝቐረበሉ ሕቶታት ብምምላስ ንኣስተምህሮኡ መዘዘሚ ነይሩሉ፡፡

ሸኽ ኣሕመድ ያሲን ኣሕመድ(ኣሕመዲዋ) ኣብትሕቲ "እስላማዊ ዱሰቲርና ምፍላጥ" ዝብል ኣርእስቲ እዩ ኣስተምህሮኡ ብጥቅስታት ቁራኣን ሓዲስን መወከሲ ብምጥቃም መሰረታዊ ለውጢ ኣብ መንባብሮና ንምምጻእ ነቲ መርጅዕና ከንፈልጦን ከነተግብሮ ከምዝግባኣና ናይ ዓቢ ሓው ምዕዶ ዝተሓወደ ኣስተምህሮ ኣቅርቡልና፡፡

ሓው ማሕሙድ መሓመድብርሃን ሰፈር ኣርእስቲ ኣስተምህሮኡ "ጀበርቲን ጀበርትነትን ብመነጻር ብሄርነት" ዘቐረበ ኣድላይነት መዓልቲ ጀበርቲ ኣብ ሙዕቃብ ጀበርትነት ብሄርና ኣስፊሑ ብምግላጽ፡ ኣበጋግሳ መዓልቲ ጀበርቲ ካብ 2006 ብምብጋስ ጦብላሕታታትን ኣመታትን ታሪኽ መዓልቲ ጀበርቲ ዝምልከት ናይ እዝነን ዓይኒ ምስክርነት፡ብቲ ዝድነቅ ናይ ምዝካር ተክእላኡ ሰባትን ርካቤን ብሰፍሕ ትንታናዊን ኣብ ገለ እዋን ስሚዒታትካ ዘላዕል ኣገባብ መብርሂታት ኣስተምህሮ ቀሪቡ፡፡ ኣብ መዘዘሚ ዘረባኡ መዓልቲ ጀበርቲ ዓመት ዓመት ኣብ easter ከምዝኾነ፡ ንዓመታ 2016 ኣብ ወርሒ ሰለስት ዕለታት 24,25,26,27 ምኻኑ ኣዘኻሩ፡፡

ሐው ዓብዱ ሱለይማን ዘቅረቦ ቐዳማይ አስተምህሮ ብመገዲ ተድራብ ኣርእስቲ "Leadership academy" (መርሕነታዊ ኣካዳሚ) ብpower point(ፖወር ፖይንት) መሰርሕ ተጠቂሙ፡-ብዝተፈላለዩ ስእላዊ ሕቶታት ተጠቂሙ ንተጋባእቲ ንምምላስን ምሕዋስን ዝዕድም ኣገባብ ተድራብ ኣብ ሸውዓተ ሕባታት ኣእምሮ 1) መሰረታዊ ዕግቦታት 2) ጠንቅን ሳዕቤንን 3) ነጻ ድልዎት 4) ተመስጦ 5) ትካኤ 6) ኣተክሮ 7) ጉሉሕ ። እዚ ዓይነት ተድራብ ንሕብረተሰብናን ብሕታዊ ናብራናን ኣብነታውያን መራሕቲ ንምጥራይ ንክህግዝ ተባሂሉ ዘዳለዎ እዩ። ኣብቲ ካላኣይ አስተምህሮ ብመገዲ ተድራብ ኣርእስቲ "The 7 good habits" (እቶ 7 ጉሩማት ልምድታት) ኣብ ናይ Stephen R, Covey መጽሓፍ ሙርኩስ ብምግባር እዩ ነቲ ካላኣይ ተድራብ ዘቅረቦ። እዚ ዓይነት ተድራብ ኣብ ሕብረተሰብናን ብሕታዊ ናብራናን ክህልዎ ዘለዎ ጽልዎ ብቀሊል ዝግመት ከምዘይኮነን፡ንመጻኢ ኣብ ውሑዳት ጉጅለታት ተመቃቂልካ ንሙዕማቁን ምስፋሑን ከድሊ እዩ።

መምህር ጀማል ኣደም እዩ ንመደብ "ዎርክሾፕ" መርሕዎ። "ሕቶ መንነትን ምዕቃብ መንነትን" ከም መካትዒ ነጥብታት ሕመረቱ ዝገበረ ኣብ ጉጅለታት ተመቓቂልካ ዝተገብረ ርሱን ዎርክሾፕ ተኻዩዩ። ነቲ ጀበርታዊ ብሄራዊ መንነትን ኤርትራዊ ሃገራዊ መንነትን ንምዕቃብን ምምዕባልን እንታይ ክግበር ይከኣል ዝብሉ ሕቶታት ብምልዓል ክትዓትን ሓሳባት ምልውዋጣትን ተኻዩዩ። ኣብ መወዳእታ መምህር ጀማል ኣደም ነቲ ብዝተፈላለዩ ጉጅለታትን ተጋባእቲን ዝቐረበ ሓሳባት ጠሚሩ ትንተናዊ መዛዘሚ መዕጻዊ መደረ ገይሩ።

ወላዲና ሓጂ መሓመድ-ብርሃን መሓመድ-ኑር ብድጋሜ ንካላኣይ ግዜ ምሳና ምርካብም ንመዓልቲ ጀበርቲ ዝሃቦ ክብር ዓቢ እዩ ነይሩ። ብፍላይ ኣብ ዝገበርዎ መደረ፡ምምስራት ማሕበር ጀበርቲ ኣብ ስዑዲ ዓረብያ ብ1962 ጠንቂ ምክንያት ካብ ዝኮነ ቀንድ ምክንያት፡ኤምባሲ ኢትዮጵያ መሰል ምግፋፍ ደቂ ጀበርቲ ሙኻት፡ኣብ ግዜ ደርጊ ይኩን ብድሕር ኤርትራ ነጻ ሙውጻኣ ንመሰል ጀበርቲ ዘካይድዎ ቃልስታት ብሰፍሕ መግለጺ ኣቅሪቡሙልና።

ኣብቲ ሓጻርቲ መደባት ግዜ የሕዋትና ኣማን ሰራጅ ዓሊብኪትን፡ነጋሽ ዓሊን ከምኡ'ውን ካለኣት የሕዋት ሕጻር ዝበለ መደባት ኣቅርቦም ነይሮም።

መዘናግዒ ዋዛ-ምስ-ቁምነገርን ብቐትሪ ብፍሉጣት ተዋዘይትን ከም ሓው ሓሰበላ ይሕደጎ (7 ቃንቃ ጥራይ ክህረብ ዝከእል) ቀሪቡ። ክቡር ሓወና ጀነራል ያሲን ዑመር ብድሕሪ ሰላት መቐራብን ኣልዕሻን ድራርን ዝቐጸለ መደብ ምዝንጋዕ ይመርሖ ነይሩ።

መደብ ምትእኽኻብ ደቂ ብሄረ ጀበርቲ ንምድንፋዕን መዓልቲ ጀበርቲ ንምዕዋትን ብብዘለዎም ዓቕምታት ብሉጽ ተወፋይነት ንዘርእዩ ደቂ ብሄረ ጀበርቲ ናይ መተባብዒ ሽልማታት ተዓዲሉ።

መዛዘሚ ጸብጸብ ናይ ዝተኻየዱ ንጥፊታት ብሓው ዓብዱ ሱለይማን ቀሪቡ። ከም ልምዲ ናይ መዓልቲ ጀበርቲ፡ ኣብ መዛዘሚ ነቲ መዓልቲ ዘንጸባርቐ ባህላዊ ክዳውንቲ ጀበርቲ ተኸዲንካ ናይ ሓብር ስእልታት ተወሲዱ። ብሓፈሸኡ፡ መዓልቲ ጀበርቲ 2015 ብወዕወዕ ድልዎት ዝተኻየደን ኣዝዩ ሓያልን ዕዉቱን ምትእኽኻብ ኢዩ ነይሩ። ኩሎም ተሳተፍቲ እቲ መደብ ከኣ፡ ንኣወሃሃድትን ኣካየድትን እቲ መደብ ዘለዎም ናእዳ ብምግላጽ፡ ንዓመታ እውን ብዝለዓለ መልክዕ ኣብ ዝካየድ መዓልቲ ጀበርቲ ክሳተፉ ምዃኖም ዘለዎም ተሪር እምነት ገሊጸም።